

ඖෂධීය තේ

භූරාණයේ සිටම පානයක් වශයෙන් ඖෂධීය තේ මිනිසුන් විසින් පරිභෝජනය කර ඇත. විශේෂයෙන්ම නිරෝගී ජීවිතයකට මෙවැනි තේ හොඳ පානයකි.

හේ හඳුන්වා දීමට බොහෝ කලකට පෙර ඖෂධීය තේ පානය සඳහා මිනිසුන් ගුරුපුරුදු වී සිටි අතර, අදටත් ඖෂධීය පැළෑටි වර්ග ගොඳිත් නමිබා පෙරා පානයක් වශයෙන් පාවිච්චි කරයි. නවද, මෙම තේවල පවත්නා ඖෂධීය ගුණය හේතුකොට ගෙන ප්‍රෝකසේ බොහෝ රටවල වස ජනප්‍රියව ඇත. එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ මේ වර්ගයේ පානයක් අතර පොල්පලා, රත්වරා, ඉරමුහු, බෙලිමල් වැනි දෑ වලින් සාදන ලද බිම වඩාත් ජනප්‍රියයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ අනුරාධපුරය, කතරගම වැනි පුජනීය ස්ථානවල පෙවැනි බිම වර්ග අලෙවි කෙරේ. නවද, මෙම ඖෂධීය පැළෑටිවල අධිංශු වීඩි රසායනික සංයුතිය ඖෂධීය ගුණයෙන් පිරී ඇත.

මෙවැනි පැළෑටිවල වීඩි කොටස්වලින් ඖෂධීය තේ සකස් කළ හැකි අතර, එසේ සකස් කර ගැනීම සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි පැළෑටි වර්ග කිහිපයක් සහ ඒවායේ ඇති ඖෂධීය ගුණය පිළිබඳ විස්තරයක් පහත දැක්වේ.

○ රණාවරා

මෙම ගස් අතු පිකිලි රාශියකින් යුත් පඳුරු වර්ගයේ ගසකි. ගසේ පොත්ත කරුණු ගසේ පොත්තට සමාන දුඹුරු පැහැයක් ගනී. අතුපතලින්ද යුක්තය. කොළ එකිනෙකට පවත්වයි. ඒවා පැතලිය. වියළි කලාපයේ නම ගසේ මල් පිපීම වසර පෙබරවාරි සහ මාර්තු මාස සිදුවේ.

ප්‍රයෝජන

වියළි මල් සහ වියළි මල් පොළොවලින් හෝ වෙනුවට වියදැඩියා රැගිනි මිශින ප්‍රයෝජනයට ගනී. නවද, මෙම පානය පාවිච්චි කිරීමෙන් ශරීර වර්ණයද ඇතිවන බව පැවසේ.

○ පොල්පලා

මෙය වසර භූරා වැටෙන පැළෑටියකි. සෙ.මි. 60 - 70 දක්වා දිගයි. ගසේ පාදුරු පෝෂක හැඩයක් ගනී. කඳ කොළ පැහැයයි. හෙලින හෝ බිමට පැඳුරු වූ ඉතා සිහින් සිහින් අතු රාශියක් ඇත. ගසෙහි කොළ සාමාන්‍ය හැඩයක් ගන්නා අතර,

එච්.සී.එස්. පීරිස් / ඒ.එම්.ජේ. ජෙස්මින්
මානවජපෙරුම / එල්.ජේ. ආනන්දප්‍රකාශම්
1990 වෙබ් 18 කර්මාන්ත සඟරාවට ලියන ලද
ලිපියේ සිංහල පරිවර්තනයකි.
පරිවර්තනය: කේ.එම්.එස්. ජයන්ත
ක්‍රම සම්පාදන අංශය

කොළ එකිනෙකට වෙනස් වේ. කොළයක දිග සෙ.මි. 1-2-3-4 ද, කොළයක පළල සෙ.මි. 0.9-2.9 දක්වා වැඩි වේ. කොළය තරමක් පැතලි අණඩාකාර බවක් ගනී. පැළෑටියේ මල් පිපීම වසර භූරා සිදුවේ.

ප්‍රයෝජන

මෙම පැළෑටියෙන් සාදා ගන්නා කසාය මුත්‍රා කාරකයක් වශයෙන් හුදුසු වේ. මුත්‍රාගයේ පවත්නා රෝග සඳහා මෙය ප්‍රයෝජනයට ගනියි. මෙය කැප්ස සඳහා මෙන්ම දුමකින්නේ පණු රෝග සඳහාද හුදුසු වේ.

○ බෙලි මල්

බෙලි ගස කුඩා මෙන්ම මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ ගසකි. පොදුවේ ශ්‍රී ලංකාව සහ අනෙකුත් සර්ම කලාපීය රටවල වැඩෙන ගසකි.

ප්‍රයෝජන

බෙලිමල් සාරය වකුගඩු පිරිසිදු කරයි. ඇස් රුදාවකදී උණුසුම් බෙලි කොළ පැළෑස්තර වශයෙන් ඇස්මත ගැලවීමෙන් සුවයක් ලැබේ.

○ ගොටුකොළ

මෙය බිම දැවුණ මල් සහිත පඳුරු වර්ගයකි. ආබය පකට මුදුන ලිලක් සහිතය. පැළෑටියෙන් මිනිඳුණු අතු කොටස් එකිනෙක වශයෙන් දිග මුල් වලින් පොළවට සම්බන්ධවී ඇත. කොළ සාමාන්‍යයයි. එකිනෙකට පවත්වයි. අතර, පොදුයු. ශාඛයේ පිහිටි කුඩා ගැටිති වලින් අතු බෙදී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ මෙහෙම අලෙවුන් සර්ම කලාපීය රටවලද මෙම පැළෑටියේ මල් හට ගැනීම සිදුවන්නේ මැයි සිට ඔක්තෝබර් අතර කාලය තුළයි.

ප්‍රයෝජන

හොඳි කොළ වඩාත් ජනප්‍රිය පානයකි. එය පණු රෝග සඳහා ගුණකි. ළමයින්ගේ ආහාර රුචිය වැඩි කරයි. අසාන්මිකතාවයෙන් ඇතිවන උණ රෝගය සහ පීනස් රෝග සඳහා ගුණදායකයි.

○ ඉරමුදු

මෙය සඳා ප්‍රම වැඩෙන ගසකි. අර්ධ පඳුරු වර්ගයේ පැළෑටියකි. අපු පැහැයක් සුක්කය. මුදුන් මුල ලියක් වැනිය. පොළොව විහිදුණු අතු ශාඛා වලින් සහ ඉහළට ගිය අතු ශාඛා වලින්ද යුක්තයි. බිජු දිගැටිය. මල් නට ගැනීමට පෙරළුමාට් සහ මාර්තු මාසවල සිදුවේ.

ප්‍රයෝජන

මෙම ශාඛය මුත්‍රා පිරිසිදු කරන මුත්‍රා කාරකයකි. ශරීර උෂ්ණය අඩු කරන ගන්ති ජනක පානයකි. මෙයින් ආහාර රුචිය වැඩි කරයි. උණ සහ සම ආශ්‍රිත රෝග සඳහා සුදුසුය. උපදංශය වැනි සමාජ රෝගවලට මෙන්ම මුත්‍රා දැවිල්ල වැනි රෝග සඳහා ප්‍රතිකාරයකි. ශාඛයෙන් ලබා ගන්නා ඉස්ම නිදන්ගත සන්ධි ඉදිමුම වැනි රෝග සඳහා යොදා ගැනේ. සමේ ඇතිවන විෂ සහිත ගෙඩි, කුඩා වණ, ශල් ගෙඩි වැනි රෝග සඳහා ද වෙනත් ඖෂධ වර්ග සමඟ එක්කොට ප්‍රතිකාරයක් වශයෙන් යොදා ගැනේ. නවද ශාඛයේ පොතු වලින් කම්බා ගත් වතුර සීනි සහ කිරි සමඟ මිශ්‍ර කොට සකස් කරන ලද කසාය දමා පාටන රෝග, කැපීම සඳහා යොදා ගනී.

ඖෂධීය හේ සාදා ගන්නා අකාරය

ඖෂධීය හේ සාදා ගන්නා ආකාරය

ඖෂධීය හේ සාදා ගන්නා ආකාර දෙකකි.

1. සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමය
2. නවීන ක්‍රමය

සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමය

ඖෂධවල කොටස් අවටිම වියළා ගෙන පසුව හොඳින් වතුර දමා කම්බා පෙරා ගන්න.

නව ක්‍රමය

මේ සඳහා පිලිගත් ක්‍රමය පහත සඳහන් පරිදිය.

- ඖෂධ හොඳින් සෝදා පිරිසිදු කරගැනීම.
- කැබිනට් ප්‍රමාණයේ විජලන උපකරණයක දමා සෙ.අංශක 60° දී වියළා ගැනීම.
- හොඳින් අඹරා ගැනීම.
- පැකට්කර සීල් තැබීම.

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය

ඖෂධීය ද්‍රව්‍ය හොඳින් සෝදා පසුව ඒවා එක සමානව තුනීකර කැබිනට් වර්ගයේ විජලන සන්නයක අතුරා සෙ.අංශක 50-60° දක්වා උෂ්ණත්වයක පැය 2-3 දක්වා මු කාලයකදී වියළා ගත යුතුය. වියළා ගත ද්‍රව්‍ය පෙරලාත් වර්ගයේ කඩදාසි බැග්වල අසුරා සීල් තබන්න. පැකට් කිරීම ස්වයංක්‍රීය මුද්‍රා සන්නයක් මගින්ද කළ හැකිය. පැකට් කිරීමේදී පත් කුඩුවල තෙතමනය 5% ක් නොඉක්මවිය යුතුය.

අමුද්‍රව්‍ය

අමුද්‍රව්‍ය තෙලා ගැනීම ක්‍රමානුකූලව කළ යුතු අතර, අවශ්‍ය පරිදි ප්‍රමාණවත් අමුද්‍රව්‍ය තිබීම මෙවැනි ව්‍යාපෘතියක් සාර්ථකව කිරීමට බලපාන ප්‍රධාන සේතුවකි. තවද, ඒවායේ රසය, පැහැය, සුවද, පෙනුම, සෝපාදායී බව ආදී කරුණු පිලිබඳව විශේෂයෙන් සලකා බැලිය යුතු හෙයින්, අමුද්‍රව්‍ය තෝරා ගැනීමේදී හොඳම අමුද්‍රව්‍ය ඒ සඳහා තෝරා ගත යුතුය. මේ අනුව අමුද්‍රව්‍ය අපිරිසිදු බවින්, කෘමීන්ගෙන් සහ වෙනත් අපවිත්‍ර දෑ වලින් තොර විය යුතුය. නොමේරූ අමුද්‍රව්‍ය සහිත ඖෂධීය ද්‍රව්‍ය සුවදින් මෙන්ම පැහැයෙන් සුදුසු නොවන බැවින් මෙම තේරීම මනා ලෙස කළ යුතු වේ.

ගබඩා කිරීම

ගබඩා කිරීම සඳහා වසන ලද කාමරයක් වඩාත් සුදුසු වේ. නවද, මල, ගෝනි, බැග් ආදියද යොදා ගත හැකිය. අමුද්‍රව්‍ය අපිරිසිදු බවින් හෝ කෘමීන්ගෙන් හෝ ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ගෙන් හෝ තෙතමනයෙන් හෝ වන හානිවලින් වැළැක්වීම සඳහා මුලින්ම එයට පිලියම් යෙදිය යුතුය.

තත්ත්ව පාලනය

මෙම කාර්යය ප්‍රවේශමෙන් කළ යුතුය. අමුද්‍රව්‍ය නියමාකාරව තෝරා ගැනීම හා ගබඩා කිරීම තදින් සොද ප්‍රමිතියකින් යුත් නිෂ්පාදනයක් කළ හැකිවේ. අවසාන නිෂ්පාදනය ප්‍රමිතියකින් තිබීම සඳහා අඹරාගත් ද්‍රව්‍යවල තෙතමනය 5% ක් නොඉක්මවීම වඩා වැදගත් වේ. තෙතමනය මැන ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රම භාවිතා කළ හැකිය.

- කිරුම් සහ වෙළුම් ඇතුළත් සාම්ප්‍රදායික ඒ.ඔ.ඒ.සී.ක්‍රමය භාවිතා කිරීම මේ සඳහා තරාදියක් කුඩා උද්‍යානක් සහ අවිච්චි ආදිය අවශ්‍ය වේ.
- අවසාන නිෂ්පාදනයේ තෙතමනය 5% ක් හෝ ඊට අඩුවිය යුතුය.

සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත ක්‍රම

ශ්‍රමිකයින් සඳහා හිස් ආවරණ, අත් ආවරණ හා ශරීරාවරණ ආදිය ලබා දීම. භාජන යන්ත්‍රෝපකරණ ආදිය නිෂ්පාදනයට පෙර සහ පසුව ඉතා හොඳින් පිරිසිදු කළ යුතුය.

විෂ සහිත බව

පුරාණයේ සිටම ආයුර්වේදය තුළ යම් යම් නිෂ්පාදන සඳහා ඖෂධීය පැළෑටි ප්‍රයෝජනයට ගෙන ඇති අතර, මෙමගින් මේ දක්වා ශරීරයට ආපදාවක් ඇතිවූ බවට වාර්තා වී නොමැත.

ඇසුරුම් කිරීම

ඖෂධීය හෝ ඇසුරුම් කිරීම සඳහා ක්‍රම දෙකක් ඇත. ඉන් පළමු ක්‍රමය නම් සාමාන්‍ය හෝ කුඩු ඇසුරුම් කරන ක්‍රමයයි. මේ සඳහා පොලිතින් බෑග් යොදා ගත හැකි අතර, එක් පැකට්ටුවක ග්‍රෑම් 50 - 100 දක්වා ප්‍රමාණයක ඖෂධීය හෝ කුඩු ඇසිරිය හැකිවේ.

අනෙක් ක්‍රමය නම් පෙරහන් කඩදාසි බෑග්වල ඇසිරීමයි. මෙම කඩදාසි බෑග් මගින් පෙරා ගැනීමේ කාර්යයද කළ හැකි අතර, පැකට්ටුව සිල් තැබිය හැකි වේ. පැකට්ටුව පහසුවෙන් පරිහරණය සඳහා නූල් රවුමක් (පුඩුවක්) පැකට්ටුවට සම්බන්ධකර ඇත.

මේ ආකාරයට සාදන ලද ඖෂධීය හෝ පැකට් පොලිප්‍රොපේලින් ආවරණයකර සාදන ලද පෙට්ටිවල අසුරා වෙළඳපොළට ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. සාමාන්‍යයෙන් මෙවැනි එක් පෙට්ටියක කුඩා පැකට් 20 ක් දැමිය හැකිය.

ඖෂධීය හෝ පැකට්වල ඇසිරීම සඳහා ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍රයක් භාවිතා කළ හැකිය. මෙහිදී කඩදාසි රෝල (රිල්) යන්ත්‍රය තුළින් යටා හෝ කුඩු ස්වයංක්‍රීයව ඇසිරිය හැකිවේ. මෙවැනි යන්ත්‍රයකට මිනිත්තු 01 දී ග්‍රෑම් 10 ක් අඩංගු හෝ කුඩු පැකට් 50 ක් සෑදිය හැකිය. මේ සඳහා යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරුවකුගේ සේවයද අවශ්‍ය වේ. මෙම යන්ත්‍රයෙහි වටිනාකම රුපියල් ලක්ෂ 07 කි. මෙම ඉහළ වියදම සලකා බලන විට මෙම කාර්යය අතරු කොන්ත්‍රාත් ක්‍රම ඔස්සේ කිරීම වඩාත් වාසිදායක වේ. සාමාන්‍යයෙන්

අතරු කොන්ත්‍රාත්කරුවකු විසින් එක් පැකට්ටුවක් සඳහා ගත 25 ක් අය කරනු ලබයි.

යන්ත්‍රෝපකරණ

මෙම නිෂ්පාදන සඳහා සංකීර්ණ යන්ත්‍රෝපකරණ ඇත. එහෙත් අඩු වියදමකින් වැඩි ප්‍රමාණයකට රැකියා අවස්ථා ලබාදිය හැකි සරල යන්ත්‍රෝපකරණ වඩාත් සුදුසු වේ. සාමාන්‍යයෙන් දිනකට හෝ පැකට් 2000 ක් නිපදවිය හැකි යන්ත්‍රෝපකරණ ප්‍රමාණවත් වේ. ඒ අනුව අවශ්‍ය යන්ත්‍ර පහත සඳහන් පරිදි වේ.

- ❖ දහයිසා ඉන්ධනයක් වශයෙන් භාවිතා කළ හැකි කැබ්නට් වර්ගයේ විචලන යන්ත්‍රය ධාරිතාව කි.ග්‍රෑම් 100 කි. මෙයටම කි.වො. 0.75 ප්‍රමාණයේ බ්ලෝවරයක් ඇතුළත්ය. එහි ධාරිතාවය පැයකට දහයිසා කි.ග්‍රෑම්. 25 කි.
- ❖ ස්වයංක්‍රීය හෝ ඇසුරුම් යන්ත්‍රය
- ❖ වොට් 250 භීටරය සහ වොට් 200 මෝටරය සමග. ධාරිතාවය බෑග් 50 යි. එක් බෑගයක ග්‍රෑම් 0-10 ක් ඇසුරුම් කළ හැකිය.
- ❖ මුහුණත සහිත ස්ප්‍රිං තරාදිය (කි.ග්‍රෑ. 0-100)
- ❖ තෙතමනය මැනීමේ උපකරණය
- ❖ භාජන, පිහි, හැඳි ආදිය

රැකියා

දිනකට සාමාන්‍යයෙන් හෝ පැකට් 2000 ක් සෑදීම සඳහා.

සාප්‍ර ශ්‍රමිකයින් 15 ක් සඳහා රැකියා අවස්ථා ඇතිවේ. අනියම් වශයෙන්ද ඖෂධ වගාව සහ ඖෂධ එකතු කිරීම ආදිය සඳහා රැකියා අවස්ථා ඇති කළ හැකිවේ.

විභවතාවය

ශ්‍රී ලංකාව තුළ කුඩා වෙළඳසැල් (කඩවල්) මගින් හොඳ අමුද්‍රව්‍ය භාවිතාකොට ඖෂධීය හෝ නිපදවනු ලබන අතරම නිවැසියන් විසින් ද බහුලව මෙම හෝ නිෂ්පාදනය කොට පාවිච්චි කරනු ලබන බැවින්, ඖෂධීය හෝ සඳහා හොඳ වෙළඳපොළක් තිබේ.

ආයෝජනය

මෙම ව්‍යාපෘතියේ මුලු ආයෝජනය රුපියල් මිලියන 2.2 කි. ඒ අනුව ස්ථාවර ප්‍රාග්ධනය සඳහා රුපියල් මිලියන

1.5 ක් ද, රුපියල් 0.7 ක කාරක ප්‍රාග්ධනයක්ද මෙයට ඇතුළත්ය. ස්ථාවර ප්‍රාග්ධනය සඳහා හේ පැකට් කිරීමේ යන්ත්‍රයේ වටිනාකමද ඇතුළත් වේ. මෙම ආයෝජනයෙන් 58% ක ප්‍රතිලාභයක් ලබාගත හැකිවේ.

මෙම නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයම අතුරු කොන්ත්‍රාත් ඔප්පේ කළහොත් ව්‍යාපෘතියේ සම්පූර්ණ ආයෝජනය රුපියල් මිලියන 1.55 ක් වේ. එය රුපියල් මිලියන 0.8 ක ස්ථාවර ප්‍රාග්ධනයක් සහ රුපියල් මිලියන 0.75 ක කාරක ප්‍රාග්ධනයක් ඇතුළත්ය.

පස් පංගුව

පස් පංගුව යනු සාම්ප්‍රදායික ඖෂධීය පානයකි. මෙය සෞම්ප්‍රතිශාච සහ උණ සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගැනේ.

පස් පංගුව වියළි කුඩු ස්වභාවයෙන් සාදන අතර, ඒ සඳහා පහත සඳහන් ඖෂධ වර්ග ප්‍රයෝජනයට ගනී.

වෙනිවැල් ගැට, පත්පාඩගම්, කොත්තමල්ලි, ඉඟුරු සහ කටුවැල්ලබඩු.

පස් පංගුව නාගර්ක මෙන්ම ගම්බද ජනයා අතර ජනප්‍රිය පානයකි. සෞම්ප්‍රතිශාච, උණ, කැස්ස ආදී රෝග සඳහා මෙය බෙහෙවින්ම ගුණදායකයි. මෙය පානය කිරීමෙන් අතුරු ආබාධ ඇති නොවේ. පිළියෙල කිරීම සඳහා ඉහත අමුද්‍රව්‍ය වලින් කලං 12 ක් සහ වතුර කෝප්ප 08 ක් එකට සිඳුවා පානයට ගනු ලබයි. පස් පංගුව ඉතා කෙටි කාලයකදී පිළියෙල කළ හැකි ක්‍රමයක් ඇත. ඒ සඳහා පස් පංගුව කුඩු උණු වතුරෙහි පැසවා පෙරා පානය කෙරේ. මෙම ඖෂධ වෙළඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීමේදී පොලිතින් බැග්වල අසුරා ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

පස් පංගුව පිළියෙල කිරීමේදී ඖෂධීය හේ පිළියෙල කිරීමේ ක්‍රමයට භාවිතා කළ හැකි අතර, යොදා ගන්නා යන්ත්‍රෝපකරණද ඒ ආකාරයෙන්ම වේ.

පස් පංගුව සඳහා යොදා ගනු ලබන අමුද්‍රව්‍යවල ඖෂධීය ගුණාංග සහ එහි ස්වභාවය පහත සඳහන් පරිදි විස්තර කෙරේ.

වෙනිවැල්ගැට

වෙනිවැල්ගැට සීනිඳු පොත්තක් සහිත ලියක් වැනි වැල් වර්ගයේ ශාඛයකි. මේරු රිකිලි තද ගතියකින් සහ පැහැදිලි කහ පාටින් යුක්තයි. සෙ.මි. 10-20 දක්වා දිගයි. අණ්ඩාකාරයි. මුදුන ඉතා තියුණු සහ රවුම් ස්වභාවයක් ගනී. ශාඛයේ මල් කුඩා වන අතර, ඒක ලිංගිකයි. තවද, පිරිමි සහ ගැහැණු මල් හට ගන්නා ශාඛ වෙන වෙනම හෝ එකම ශාඛයේ පිහිටයි. පත්‍ර

(කොළ) වල මැද රේඛාවක් ඇති අතර, බීජ (ඇට) ජලයේ දියවන සුලුයි. මල් හට ගැනීම ජනවාරි සිට මාර්තු අතර කාලයේ සිදුවේ. මෙම ශාඛය පොදුවේ ශ්‍රී ලංකාවේ පහතරට තෙත් කලාපීය වනාන්තරවල වැඩේ. (අඹගමුව, බලංගොඩ, බෝතලේ, කුරුණෑගල, පුත්තලම වැනි ප්‍රදේශ).

ප්‍රයෝජන

වෙනිවැල් ගැට කසාය පිට ගැස්ම සඳහා ප්‍රතිකාරකයක් වශයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගන්නා අතර, ශාඛයේ මුල්වල රෝග වැළැක්වීමේ ගුණයක් පවතී.

පත්පාඩගම්

මෙය වසර පුරා වැඩෙන ගසකි. කෙළින් පිහිටි කඳ ඉතා සිහින් සාමාන්‍යයෙන් සෙ.මි. 12-30 දක්වා දිගැවිය. ශාඛයේ අතු වල කුඩා ගැටිති සහ ව පිහිටා ඇත. කොළ දෙවර්ගයකි. සාමාන්‍ය සහ කරකැවුණු කොළ වශයෙනි. කොළයක් සෙ.මි. 6-13 දක්වා දිගයි. 0.5-0.7 දක්වා පළලින් යුක්තයි. ගසේ මල් රාශියකි. ඒවා කොළ පැහැයට හුරු සුදු පාටයි. ද්වි ලිංගිකයි. නොකඩවා මල් සෑදේ. මලක දිගෙහි විෂකම්භය මි.මි. 1.5 ක් වේ. බීජ (ඇට) ත්‍රිකෝණාකාර හා අණ්ඩාකාරයි. බීජයක් සෙ.මි. 0.3 ක් දිගයි. සෙ.මි. 0.2 ක් පළලයි. පැහැයෙන් රතු පැහැයට හුරු දුඹුරු පාටයි. මල් හට ගැනීම දෙසැම්බර් මාසයේ සිදුවේ.

මෙම ශාඛය ශ්‍රී ලංකාවෙන් ඇකිය හැකි අතර, පොදුවේ ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ යාපනය, කල්පිටිය, දකුණු හා නැගෙනහිර මුහුදු බඩ කලාපයේ වැඩේ.

කොත්තමල්ලි

මෙය වසර පුරා වැඩෙන ඖෂධීය පැළෑටියකි. කෙළින් අතට පිහිටා ඇත. සෙ.මි. 20-40 දක්වා උසයි. පැළෑටියේ කඳ ඉතා සිහින්ව සහ මොලොක් බවක් පෙන්වයි. ගසෙහි ඉහළ කොටසේ අතු විහිදී ඇති අතර, පහළ කොටසේ පිහිටි සෙ.මි. 2 - 7.5 දක්වා පළල් වූ පත්‍ර අතු රිකිලි සහිතව දිග නටුවකට සම්බන්ධව ඇත. ශාඛයේ ඉහළ කොටසේදී අතු රිකිලි 02 ක් හෝ 03 ක් සහිතව පත්‍ර පිහිටා ඇත. පැළෑටියේ කුඩා මල් සුදු හෝ රෝස පැහැයක් ගනී. මලෙහි පෙති ප්‍රමාණයෙන් අසමානයි. ගෙඩිවල විෂකම්භය මි.මි. 3-4 දක්වා වේ. ගෙඩි ඉඳුණු විට කහ පැහැයෙන් දුඹුරු පැහැය ගනී. ගෙඩිය කොටස් 02 කින් හා ඇටයකින් සමන්විතයි. ගෙඩියේ ඇතුළු පැත්ත බොකුටුයි. මතුපිට ඇඩියි.

ප්‍රයෝජන

කොත්තමල්ලි සුවදවත් උත්තේජක ආහාර රුචිය ඇති

කරන, ශිතාධික මුත්‍රකාරක වාතරණ ඖෂධයකි. කොන්තමල්ලි කසාය ඉහුරු සහ ගම්මිරිස් මිශ්‍ර කිරීමෙන් හෝ කොන්තමල්ලි වලින් පමණක් සාදාගෙන දින 03 ක් පානය කිරීමෙන් උණ, සෙම්ප්‍රතිශ්‍යාව ආදිය වළක්වා ගත හැකිය. එමෙන්ම එය වෙනිවැල් ගැට සමග පානය කිරීමෙන් පිටගැස්ම වළක්වා ගත හැකිය.

ඉඹුරු

මෙයද වාර්ෂික පැළෑටියකි. කොළ සහිත කඳකින් යුත් කෙළින් වැඩුණු මීටර් 0.6 -1.0 දක්වා උස ශාඛයකි. ගසේ කොළ තණකොළ මෙන් ධ්‍රැවත් ඊට විශාලය. මල් ගට ගැනෙන්නේ ගසෙන් වෙන්වූ වෙනමම කඳකිනි. මල් කහ පැහැයෙන් යුක්තවේ. හැඩයෙන් උඩවැඩියා මලකට සමානයි.

ප්‍රයෝජන

ඉහුරු නොයෙකුත් රෝග සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගනී. ඒ අතර සෙම් ගෙඩි ග්‍රහණිකාදාහය " බ්‍රොන්කයිටිස් " "නිව්මෝනියාව" උණ ආදී රෝගවලට මෙන්ම තුවාල සහ වණ සඳහාද හොඳ ප්‍රතිකාරකයකි. හොඳින් අඹුරා ගත් ඉහුරු පැලැස්තරයක් වශයෙන් නළලේ ඇලවීමෙන් හිසරදය සුවවේ. සාමාන්‍ය සෙම්ප්‍රතිශ්‍යාවකදී ඉහුරු සුදු යුත්‍ර සහ කොන්තමල්ලි සමග එක් කොට වතුර සමග තමිබා එම කසාය පානය කිරීම සුවදායකයි.

ඉහුරු වාත ඔසුවකි. හාදය ආශ්‍රිත රෝගවලට සුදුසුය. දැඩි වේදනාව සහිත බඩේ කැක්කුමට, පාවනයට අපිර්ණයට ආහාර අරුචිය මගහැරවීමට මෙන්ම කලාන්තයට එය ඉතා හොඳයි. ඉහුරු ඔෂධයක් වශයෙන් ගත් පසුව එය ඉක්මණින් ශරීරයට උරා ගන්නා අතර, ශරීර අභ්‍යන්තර අවයවයන් උත්තේජනය වේ.

කටුවැල්බඳු

මෙය අතු රාශියකින් විහිදුණු ශාකයකි. මල්හට ගැනීම අප්‍රියලේ සිට ආරම්භ වේ. සැලකිය යුතු ආකාරයේ කටු සහිත ගසකි. මල් දම පැහැයට හුරු සුදු හෝ රෝස පැහැයක් ගනී. සාමාන්‍යයෙන් මලක එකට එක්වූ පෙති ගණනාවක් ඇතත් මඬි පත්‍ර 05 ක් පමණ ඇත. මලෙහි පුරුෂ කේන්ද්‍රය මලේ කෙටි දළ තුළින් පිටට පැමිණ ඇත. ශාඛයේ ගෙඩි තද කහ පැහැයක් ගනී. මෙම ශාඛය ශ්‍රී ලංකාව පුරා පැතිරී ඇත.

ප්‍රයෝජන

කැස්ස, පීනස, උන, සෙම්ප්‍රතිශ්‍යාව සහ " බ්‍රොන්කයිටිස් " වැනි රෝග සඳහා ගසේ සියළුම කොටස් ප්‍රයෝජනයට ගත හැකිය.

පෝෂණයෙන් උසස් සහල්පිටි බිස්කට්

- ☛ නිරිඟු පිටිවලට ආදේශකයක් ලෙස දේශීය සහල්පිටි වලින් නිපදවන ලද බිස්කට් භාවිතය තුළින් විදේශ විනිමය ඉතිරිකරගැනීමට හැකිවීම
- ☛ සහල්වල ඉල්ලුම වැඩිවී නව වෙළඳපොළක් නිර්මාණය වීම තුළින් අපේ දේශීය ගොවියාගේ ආර්ථිකය ශක්තිමත් වීම
- ☛ සහල් පිටිවලින් සෑදූ බිස්කට්, නිරිඟු පිටිවලින් සෑදූ බිස්කට්වලට වඩා ශක්ති ප්‍රමාණයෙන් වැඩිවීම
 - ❖ සහල් පිටි බිස්කට් ග්‍රෑම් 100 - 478 kcal
 - ❖ නිරිඟු පිටි බිස්කට් ග්‍රෑම් 100 - 350 kcal
- ☛ නිරිඟු පිටිවලට වඩා සහල්වල රයිබොස්ලේටින්, තයමින් වැනි විටමින් වර්ග සහ තන්තු අඩංගු නිසා සහල්පිටි බිස්කට් වඩා උසස් පෝෂණ ගුණයෙන් යුක්තවීම

දේශීය නිෂ්පාදනවලට හුරුවීමෙන් අපේ ගොවිභා ශක්තිමත් කරමු !

